

REGELVERKSVEILEDER

IMPORT AV SERTIFIKATPLIKTIG TRE (TØMMER, TRELAST, FLIS OG ANDRE PRODUKTER AV TRE)

PUBLISERT I 2022, SIST OPPDATERT APRIL 2026

Aktuelt regelverk

- [Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. \(matloven\) \(LOV-2003-12-19-124\)](#)
- [Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere \(FOR-2000-12-01-1333\)](#)
- [Forskrift om tiltak mot Phytophthora ramorum \(Werres et al., 2001\) FOR-2003-03-17-341.](#)

• Versjon	• Endret	• Utarbeidet av	• Endring
• 01	• 05.01.2022	• Mattilsynet – hovedkontoret • Seksjon planter og innsatsvarer	• 1. utgave av dokumentet
• 02	• 01.10.2025	• HK – Seksjon planter og innsatsvarer	• Endring i punkt 3.2 om tidspunkt for når importsendinger skal meldes til Mattilsynet. Fra 1.10.2025 skal melding sendes før grensepassering.
• 03	• 08.04.2026	• HK – Seksjon planter og innsatsvarer	• Flere endringer og forenklinger som følger av digitalisering av planteimporten og innføring av Digiplant, med påfølgende endringer i melderutiner til Mattilsynet.

Innholdsfortegnelse

1	Hvem gjelder veilederen for?	5
1.1	Hva menes med sertifikatpliktig tre?	5
2	Introduksjon til import av sertifikatpliktig tre.	5
2.1	Hvilket regelverk må du forholde deg til?	6
2.2	Hvilke plikter har du ved import av sertifikatpliktig tre?	6
2.3	Noen varer av tre og bark er forbudt å importere.	6
2.4	Hvilke varegrupper av tre er sertifikatpliktige?	6
	<i>Noen varegrupper er ikke omfattet av sertifikatplikten.</i>	7
2.5	Noen varer av tre har spesielle krav knyttet til seg ved import	7
2.6	Hva innebærer internkontroll?	7
2.7	Hva vil det si å ha nødvendig kompetanse?	8
3	Slik registrer du virksomheten og melder inn importsendinger til Mattilsynet	8
4	Mottakskontroll	9
4.1	Dokumentkontroll	9
4.2	Identitetskontroll - hvordan kontrollerer du at sendingen er i samsvarer med sertifikatet?	9
4.3	Fysisk kontroll av sendingen.	10
4.3.1	Hva bør du se etter ved fysisk kontroll av varepartiet?	10
4.3.2	Hva betyr det at treet skal være avbarket?	11
4.3.3	Plantehelserisiko i noen ulike varegrupper av tre.	12
4.3.4	Du må vite hvilke skadegjørere du skal se etter.	14
4.4	Hvor kan du lære mer om skadegjørerne?	16
4.5	Hva gjør du om du oppdager karanteneskadegjørere?	18
4.6	Du må også se etter skadegjørere som ikke er nevnt i regelverket.	18
4.7	Hvor skal den fysiske mottakskontrollen gjennomføres?	18
4.8	Du må ivareta HMS.	19
4.9	Du må også kontrollere treemballasjen som følger importsendinger.	19
4.10	Kan mottakskontrollen settes bort til noen andre?	21
4.11	Hva betyr det at sendingen skal oppbevares samlet?	21
5	Når mottakskontrollen er gjennomført.	22
5.1	Hvordan melder du inn at mottakskontrollen er gjennomført?	22
5.2	Når kan du ta i bruk eller disponere varen?	22
5.3	Hvordan ser du om Mattilsynet har frigitt sendingen?	22
5.4	Hva kan være grunnen til at en sending ikke er frigitt av Mattilsynet?	22
6	Kontakt oss	23
7	Vedlegg 1 - tilleggserklæringer tre og bark	24

1 Hvem gjelder veilederen for?

Denne veilederen er utarbeidet av Mattilsynet til hjelp for virksomheter som importerer sertifikatpliktig tre (tømmer, trelast, flis, produkter av tre, m.m.). Den gjelder også for virksomheter som gjør mottakskontroll og andre som er involvert i import av sertifikatpliktig tre. Veilederen beskriver hvordan importen skal foregå for å være i samsvar med plantehelseregelverket.

Merk at dette kun er en veileder som ikke er rettslig bindende. Veilederen må derfor leses sammen med det [aktuelle regelverket](#).

Mattilsynet har [flere veiledere om import på våre nettsider](#), blant annet om, internkontroll og import av varer som planter, poteter og frø. [Informasjon om privat import av planter og frø](#) finner du også på våre nettsider.

1.1 Hva menes med sertifikatpliktig tre?

I denne veilederen brukes begrepet «tre» om både levende og ikke-levende trær og planter.

En oversikt over hvilke varer som omfattes av begrepet «sertifikatpliktig tre», samt hvilke importkrav som gjelder, finner du i kapittel 2.4.

I denne sammenhengen kan begrepet «sertifikatpliktig tre» blant annet omfatte:

- Tømmer, trelast og ved til brensel
- Flis, spon, sagflis og treavfall
- Staur, kløyvde stokker og jernbanesviller
- Utvalgte produkter fremstilt av tre, som kasser, esker, dunker, kabeltromler, paller og prefabrikkerte hus

I de fleste tilfeller angir plantehelseforskriften konkret hvilke varegrupper som omfattes når begrepet «tre» brukes. Dersom dette ikke er særskilt presisert, gjelder følgende generelle definisjon av «tre» i plantehelseforskriften vedlegg 13:

Tre: Med mindre annet er angitt: a) Tre med eller uten bark som helt eller delvis har bevart den opprinnelige, runde overflaten, samt treavfall, flis, spon mv. fremstilt av slikt tre.
b) Tre som brukes som underlag, mellomlegg, paller eller emballasje, dersom dette anses å kunne medføre eller spre planteskadegjørere.

2 Introduksjon til import av sertifikatpliktig tre.

Vi har et strengt regelverk for import av sertifikatpliktig tre til Norge fordi vi ønsker å opprettholde den gode plantehelsen vi har her i landet. Skogen og naturmiljøet i Norge trues av skadegjørere som kan følge import av blant annet tømmer og andre treprodukter. Andre land har planteskadegjørere

vi ikke har her i landet, og disse kan gjemme seg i treet som blir importert. Som importør har du et ansvar for at du ikke innfører alvorlige planteskadegjørere med importerte varer.

2.1 Hvilket regelverk må du forholde deg til?

[Forskrift om plantehelse](#) og [matloven](#) er regelverk du må forholde deg til ved import av sertifikatpliktig tre. For noen varer gjelder også [Forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum*](#).

2.2 Hvilke plikter har du ved import av sertifikatpliktig tre?

Før du begynner å importere må du sette deg inn i regelverket for import. I punktene nedenfor får du en rask oversikt over hvilke plikter du har som importør. Du kan lese mer om hvert punkt lenger ut i veilederen.

- Du må registrere deg som importør
- Du må vite om det er lov å importere de aktuelle varene), om det er sertifikatkrav knyttet til de varene av tre du vil importere og om det er spesielle importkrav knyttet til varen
- Virksomheten din må ha internkontroll.
- Du må ha nødvendig kompetanse for å kunne oppfylle kravene i regelverket
- Du må kjenne til de aktuelle karanteneskadegjørere, som kan følge med varene du importerer

2.3 Noen varer av tre og bark er forbudt å importere.

Aktuelt regelverk er §16 og vedlegg 3 i forskrift om plantehelse

Du finner en oversikt over hvilke varer av tre som er forbudt å importere i [vedlegg 3 i plantehelseforskriften](#). Ved import av tømmer og andre treprodukter er det spesielt viktig å undersøke om det er lov å importere varen fra de opprinnelsesområdene du vil handle fra.

2.4 Hvilke varegrupper av tre er sertifikatpliktige?

Noen varer av tre krever plantesunnhetssertifikat ved import. Om varen skal ha sertifikat avhenger av treslag (art), opprinnelsen (hvor treet har vokst) og varegruppen. Se pkt 2.4.1-4. Disse varene har sertifikatplikt siden de utgjør en risiko for å innføre alvorlige skogskadegjørere til Norge.

Sertifikatpliktig tre etter plantehelseforskriften.

Aktuelt regelverk er §19 og vedlegg 5A i forskrift om plantehelse

Plantehelseforskriften lister i [vedlegg 5A i plantehelseforskriften, nr 8](#) hvilke arter av tre, fra hvilke land og hvilke varer som krever plantesunnhetssertifikat.

Treslag fra noen opprinnelsesland er sertifikatpliktige, dersom varen hører til under en gruppe som er nevnt i del b av tabellen. Det er kun varegruppene som er oppgitt i del b som krever sertifikat.

Det er også ytterligere sertifikatkrav på import av tre av visse treslag fra USA.

*Aktuelt regelverk er § 4 i forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum*.*

I tillegg til krav om plantesunnhetssertifikat gitt i plantehelseforskriften (se pkt 2.4.1), så har forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* krav om plantesunnhetssertifikat ved import av tre av følgende arter: *Acer macrophyllum* Pursh., *Aesculus californica* Nutt., *Lithocarpus densiflorus* (H & A), *Quercus* L. og *Taxus brevifolia* Nutt med opprinnelse i USA.

Krav om plantesunnhetssertifikat ved import av bark.

Aktuelt regelverk er §19 og vedlegg 5A i forskrift om plantehelse

Det er forbudt å importere isolert bark av visse treslag fra visse områder, se [vedlegg 3 i forskriften](#).

For bark er det krav om plantesunnhetssertifikat ved

- import av jord, dyrkingsmedium, jorddekkings- og jordforbedringsmidler som består helt eller delvis av bark.
- import av isolert bark av *Fraxinus* L. (ask) med opprinnelse i Canada, Japan, Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Mongolia, Russland, Taiwan og USA,
- import av isolert bark av *Betula* L.(bjørk) med opprinnelse i Canada og USA.

Noen varegrupper er ikke omfattet av sertifikatplikten.

Noen varegrupper, som for eksempel varer av bearbeidet materiale som møbler, interiør instrumenter, kjøkkenredskaper ol. av tre har ikke sertifikatplikt. Det er likevel viktig å være oppmerksom dersom skadegjørere skulle følge med import av disse produktene.

2.5 Noen varer av tre har spesielle krav knyttet til seg ved import

*Aktuelt regelverk er §§ 17 og 20 og vedlegg 4A i forskrift om plantehelse, og vedlegg 4 i forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum*.*

Noen varer av tre har høyere risiko for å føre med seg regulerte skadegjørere, og vi har derfor noe spesielle krav som må oppfylles før de kan importeres. Selv om en alvorlig skadegjører forekommer i landet du vil importere fra, kan du i mange tilfeller likevel importere varene dersom avsenderlandet innfrir kravene i regelverket. Dette kan for eksempel være at områdene varene kommer fra er kjent å være fritt for skadegjøreren, eller treet har vært behandlet etter godkjente metoder. En fullstendig oversikt over kravene finner du i [vedlegg 4a i forskrift om plantehelse](#) og i [forskrift om phytophthora ramorum](#). Se også vedlegg 1 til denne veilederen.

2.6 Hva innebærer internkontroll?

Aktuelt regelverk er § 9 i forskrift om plantehelse

Alle virksomheter som importerer sertifikatpliktig tre, plikter å ha internkontroll for plantehelse. Internkontrollen skal blant annet bestå av skriftlige rutiner for hvordan din virksomhet etterlever kravene i regelverket. Dette inkluderer blant annet hvordan dere gjennomfører mottakskontrollen. Se [veileder om internkontroll plantehelse](#).

2.7 Hva vil det si å ha nødvendig kompetanse?

Aktuelt regelverk for dette er § 8 i matloven.

Lederen i din virksomhet skal sørge for at alle ansatte får opplæring og har nødvendig kompetanse for å kunne følge opp regelverket. Med uttrykket «nødvendig kompetanse» menes utdanning, formell opplæring, eller intern opplæring som gjør deg i stand til å gjennomføre oppgavene i tråd med regelverkskravene.

«Nødvendig kompetanse» omfatter blant annet at du skal:

- kunne melde importsendingene inn riktig til Mattilsynet
- vite hvordan du gjennomfører en mottakskontroll
- kjenne til skadegjørere som kan følge med varene du importerer
- vite når du kan ta i bruk de importerte varene
- ha kunnskap om relevant regelverk

Du kan velge å sette bort mottakskontrollen til en annen virksomhet, [se kapittel 4.4](#).

3 Slik registrer du virksomheten og melder inn importsendinger til Mattilsynet

For å registrere deg som importør og melde importsendinger, må du logge inn i [DigiPlant \(LINK\)](#) og følge stegene. I DigiPlant finner du egen veiledning til hva du må gjøre.

Du må først registrere deg som importør.

Aktuelt regelverk er § 7 i forskrift om plantehelse

Før du kan begynne å melde inn importsendingene må din virksomhet registrere seg som importør ved å logge inn i [DigiPlant](#) og bekrefte at du har den kompetansen som kreves. Skal din virksomhet utføre mottakskontroll etter avtale med en importør, må du også registrere deg som mottakskontrollør i DigiPlant.

Import av sertifikatpliktig tre skal forhåndsmeldes til Mattilsynet.

Aktuelt regelverk er §§ 23 og 23d i forskrift om plantehelse

Hver importsending med sertifikatpliktig tre skal forhåndsmeldes til Mattilsynet før grensepassering til Norge. Når sendingen er kommet og du har gjennomført mottakskontrollen, skal også dette meldes inn. Begge deler melder du i [DigiPlant](#).

4 Mottakskontroll

Aktuelt regelverk er § 23b i forskrift om plantehelse og Matloven § 18

Mottakskontrollen av importpartiet er et av dine viktigste tiltak for å hindre introduksjon og spredning av planteskadegjørere. Du må kontrollere at sendingen er i samsvar med importkravene.

Kort oppsummert består mottakskontrollen av tre deler:

- [Dokumentkontroll](#): Kontroller at dokumentene som følger sendingen, er riktig utfylt.
- [Identitetskontroll](#): Kontroller at sendingens innhold samsvarer med sertifikatet.
- [Fysisk kontroll](#): Kontroller at varene i sendingen ikke har tegn på skadegjørere, at de har fått den behandlingen som kreves, og at de er merket på riktig måte.

4.1 Dokumentkontroll

Aktuelt regelverk er forskrift om plantehelse §§ 19 og 20

Plantesunnhetssertifikat

Alle importsendinger med sertifikatpliktig tre skal følges av et orginialt plantesunnhetssertifikat. Elektroniske sertifikater er tilgjengelig i [DigiPlant](#).- Du må kontrollere at plantesunnhetssertifikatet er riktig utfylt og dekker hele sendingen. Sertifikatet er utstedt av eksportlandets planteinspeksjonstjeneste, og skal bekrefte at treet i sendingen innfrir norske importkrav. Eksportlandet dokumenterer blant annet at varen er funnet fri for planteskadegjørere som er nevnt i vårt regelverk. Plantesunnhetssertifikatet er laget etter en internasjonal standard kalt ISPM nr. 12..

Reeksportsertifikat

Reeksportsertifikatet er et plantesunnhetssertifikat som brukes når avsenderlandet er et annet enn opprinnelseslandet for treet/tømmeret. Da utsteder avsenderlandet et reeksportsertifikat som igjen viser til egne plantesunnhetssertifikat fra hvert av landene som varene i sendingen opprinner fra. For noen trevarer er det spesielle krav som skal oppfylles i opprinnelseslandet, mens noen ganger kan de oppfylles i avsenderlandet.

4.2 Identitetskontroll - hvordan kontrollerer du at sendingen er i samsvarer med sertifikatet?

Aktuelt regelverk er forskrift om plantehelse §§ 23b

I mottakskontrollen må du kontrollere at det som er oppført på sertifikatet stemmer overens med sendingen du har mottatt. Har du eksempelvis fått andre arter av tre, eller en annen mengde enn det som er oppført på sertifikatet, så er dette et regelverksbrudd. **Ved import av flis er dette spesielt viktig å kontrollere fordi slike sendinger ofte består av flere treslag.**

Du kan ikke bekrefte at mottakskontrollen er gjennomført dersom det er avvik i identitetskontrollen. Oppdager du avvik må du kontakte Mattilsynet.

4.3 Fysisk kontroll av sendingen.

Aktuelt regelverk er § 18 i matloven §§ 4, 16, 17 og vedlegg 1, 2 og 4A i forskrift om plantehelse. Forskrift om *Phytophthora ramorum*, vedlegg 4. I tillegg til Matloven § 8 om opplæring og kompetanse og §§ 23b og 9 i forskrift om plantehelse når det gjelder hvor stor del av sendingen som bør kontrolleres.

4.3.1 Hva bør du se etter ved fysisk kontroll av varepartiet?

I mottakskontrollen skal du sjekke at varene du importerer kan regnes som frie for regulerte skadegjørere, og at de er i samsvar med de øvrige importbestemmelsene gitt i eller i samsvar med [Forskrift om plantehelse](#) og [Forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum*](#).

Planteskadegjørerne som er listet i [vedlegg 1 og 2 i forskrift om plantehelse](#), er forbudt å innføre og spre. Dette er organismer som blant annet insekter, virus, bakterier, sopper og nematoder. De regulerte skadegjørerne er vanskelige å bekjempe og kan gi store skader både for planteproduksjonen og miljøet om de får etablere og spre seg.

Siden det er mange skadegjørere på disse listene, er det viktig at du setter deg inn i hvilke skadegjørere som kan angripe og spres med det tømmeret og andre tre-produkter du importerer.

I tillegg skal du kontrollere fysisk at sendingen er i henhold til andre krav i regelverk som krav til merking, flis-størrelse, avbarking, trefuktighet osv.

I tabell 3 har vi listet opp noe av det du bør se etter i den fysiske mottakskontrollen.

Figur 1 Kontroll av trefuktighet i en importsending.

Tabell 1. Hva bør du se etter ved fysisk kontroll av varepartiet?

Fysisk kontroll av vareparti	Utdyping
Følger det levende eller døde insekter med sendingen?	Se etter biller og andre insekter som kan krype på gulvet eller i området rundt der varen blir losset. Sjekk alltid containere som tømmes. Ta bilder og fang ev. levende insekter, gjerne ved å legge noe over dem og så føre insektet/larven over i et glass med skrulokk eller boks med tett lokk. Ta kontakt med Mattilsynet.
Har varene tegn til angrep av skadegjørere?	Er det avvikende utseende på tre/flis som kan være indikasjon på skadegjørere? Er det tegn på insektsaktivitet: Larveganger, boremel og ekskrementer i larvegangene, samt inngangs- og utgangshull? Er treet misfarget som følge av soppinfeksjon?

Er trefuktigheten iht. til kravene?	Ved import kan det være krav om at trefuktigheten skal være under 20 %, uttrykt i prosent av tørrstoffet. Du bør gjøre stikkprøvekontroller på dette i mottakskontrollen.
Er varene riktig merket?	Det varierer hvor varene merkes, men varene skal være merket med behandlingsmåte. Eksempler på dette ser du i Figur 7. Treemballasje og støttemateriale skal også være merket.
Er det treet avbarket for varer som har krav om det?	For eksempel skal tre av <i>Populus L.</i> (poppel) med opprinnelse i land på det amerikanske kontinent, være avbarket, jf planthelseforskriften vedlegg 4A nr4.
Er naturlig runding fjernet for varer som har krav til å være firkantskjært?	For eksempel skal tre av <i>Quercus L.</i> (eik) med opprinnelse i nordamerikanske land, være skåret slik at den runde overflaten er helt forsvunnet dersom det ikke er offisielt konstatert at annen behandling (desinfeksjon, tørking) er gjennomført, jf planthelseforskriften, vedlegg 4A nr2.
Er størrelsen på trestykkene innenfor kravet til maks størrelse der slike krav finnes?	For eksempel krav om maks størrelse 2,5 cm ved import av flis av visse treslag fra Kina jf plantehelseforskriften vedlegg 4A nr47 c).

Figur 2 Eksempel på ulike måter å merke behandlingsmåte på. Korrekt merking skal kontrolleres i mottakskontrollen.

Noen prinsipper for fysisk kontroll:

- Kontroller alle varetyper i en sending.
- Prioriter varer som har høyere risiko for karanteneskadegjørere for ekstra nøye kontroll
- Kontroller et tilfeldig utvalg ved å plukke varer fra forskjellige steder i sendingen.
- Sett av nok tid og ressurser til å gjennomføre en grundig kontroll.

4.3.2 Hva betyr det at treet skal være avbarket?

Plantehelseforskriften har i mange av sine paragrafer krav om at tre og treemballasje som importeres skal være avbarket. Plantehelserisikoen påvirkes i stor grad av den totale mengden gjenværende bark

på den avbarka stokken, som igjen er sterkt påvirket av formen på det runde treet, maskineriet som brukes til å fjerne barken og i mindre grad treslag.

Plantehelseforskriften gir ingen absolutt definisjon på avbarket tre, men vi finner likevel krav som gir en pekepinn på hva som er akseptabelt. Eksempel på dette finner vi i vedlegg 4A nr 39, der det for import av tre av ask med opprinnelse i visse land er angitt:

Avbarking: Treet er avbarket, med unntak av visuelt separate og klart adskilte små barkstykker (uavhengig av antall) som oppfyller ett av følgende krav:

a i) de er mindre enn 3 cm brede (uansett lengde) eller

a ii) hvis de er over 3 cm brede, er overflaten av hvert barkstykke mindre enn 50 cm²

4.3.3 Plantehelserisiko i noen ulike varegrupper av tre.

Risikoen er for at tømmer og andre produkter av tre har med seg alvorlige planteskadegjørere avhenger av flere ting, for eksempel varetype, bearbeidingsnivå, med eller uten bark og faktorer som trets opprinnelse, alder, art og tiltenkt bruk og eventuell behandling av treverket.

Rundtømmer (stolper, tømmerstokker og påler)

Det er mindre plantehelserisiko dersom barken er fjernet. Effekten vil avhenge av hvor mye av barken og det underliggende trevirke som er fjernet, og på skadedyrgruppe. For eksempel vil fullstendig fjerning av all bark redusere risikoen for angrep av de fleste barkbiller, men det vil i mindre grad påvirke forekomst av insekter som gjemmer seg i dype larveganger, enkelte sopparter og vedboende nematoder.

I mottakskontrollen av tømmer må du ha ekstra oppmerksomhet på områdene rundt foten av treet (evt rotstøtter) og rundt greinnoder fordi dette er attraktive steder for billeangrep og egglegging. Varmebehandling/gassing reduserer risikoen både for barklevende skadegjørere, for insekter som lever lenger inne i treet og til en viss grad også for skadelige sopp og nematoder som følger med.

Sagt tre (plater, trelast, tre, kvadratisk tre)

Tre som er sagt eller kuttet i lengderetningen har mindre risiko enn rundtømmer fordi det meste av barken og noe av det ytre treet er fjernet og risikoen for de fleste skogsskadegjørere som lever i eller like under barken er eliminert. Noe trelast har fremdeles beholdt en rund flate som kan være med eller uten bark. Tykkelsen på produktet vil også påvirke risikoen, for eksempel vil det ikke være sertifikatkrav på trelast som har tykkelse < 6 mm.

Risikoen reduseres ved lav trefuktighet. For import er det ofte krav om en kombinasjon av varmebehandling og fuktreduksjon. Du bør i mottakskontrollen gjøre stikkprøver for å sjekke at sagt tre innfrir eventuelle krav til trefuktighet.

Treflis

Risikoen er større dersom flisen blir brukt direkte i kontakt med vegetasjon, men også for flis til brensel er det risiko knyttet til transport og lagring av varen før forbrenning eller prosessering i Norge. Plantehelserisikoen vil avhenge av størrelse på flisa, jevnhet, med eller uten bark, treslag, opprinnelsessted og hvordan flisen vil bli lagret og brukt. Risikoen er redusert når barken er fjernet og dersom flisa er mindre enn 3 cm i minst to dimensjoner.

Sendinger med flis kan inneholde forskjellige treslag, dyrket på forskjellige tidspunkt under ulike vekstforhold, og treet kan ha forskjellige geografiske opprinnelser. Det kan derfor være betydelig variasjon i flisen på tvers av «varepartiet», og du må prøve å inspisere flisa på en rekke steder over hele sendingen. For sendinger på opptil 20 000 tonn, er det anbefalt å kontrollere minst 20 steder og legge til ett ekstra sted for hvert 1000 tonn over 20 000 opp til maksimalt 100 steder. På hvert sted, bør et minimum på 100 ml eller en håndfull flis være tett inspisert for tegn på skadegjørere.

Stikkprøvebasert kontroll i en stor flissending levner liten statistisk sjanse for å påvise en skadegjører som finnes i lavt antall. Fysiske kontroll av et flisparti er likevel svært viktig for å få et inntrykk av leveransen. Men, for import av flis er det også veldig viktig å kontrollere dokumenter, opprinnelsesland, størrelse på trestykkene, avbarking og lignende.

Ved til brensel

Ved til brensel kan være produsert av lavkvalitets-tre som har høyere risiko for skogsskadegjørere. Risikoen blir imidlertid redusert ved at skadegjørere som er inne i veden ikke vil overleve når veden brennes. Transport og lagring av ved kan likevel være effektive spredningsveier for alvorlige skogsskadegjørere. Du må derfor alltid være observant dersom levende insekter følger med veden du importerer, uavhengig av hvilket land veden kommer fra.

Import av ved til brensel fra visse land krever plantesunnhetssertifikat. Er du importør av sertifikatpliktig ved så må du være registrert importør, melde importen og gjennomføre mottakskontroll [se kap. 2.5](#).

Fra andre land (f.eks. nordiske land og baltiske land som Estland, Latvia og Litauen) er det ikke krav om plantesunnhetssertifikat for import av ved til brensel. Da er det ingen spesifikke krav utover at du må sikre at sendingene ikke inneholder regulerte skadegjørere eller smittebærende emner som er forbudt å importere.

Figur 3. *Bjørkeved (tollkode 44.01.12) må følges av et plantesunnhetssertifikat dersom du vil importere veden fra f.eks. Canada eller Italia, men ikke dersom den kommer fra nordiske land eller fra baltiske land som Estland, Latvia og Litauen.*

Bark

Det er mange alvorlige planteskadegjørere (insekter, sopp og nematoder) som lever i og under barken på et tre. Import av bark kan derfor representere en høy plantehelserisiko. Regelverket har forholdsvis streng regulering (forbud) ved import av bark fra noen treslag fra visse opprinnelsesområder. For eksempel er det forbudt å importere isolert bark av bartrær fra Portugal og land utenfor Europa. Risikoen vil avhenge av tiltenkt bruk. Infisert bark brukt som jorddekke og voksemedium utgjør den høyeste plantehelserisikoen. Tiltak for å håndtere skadedyrisiko inkluderer blant annet varmebehandling, fuktreduksjon, kompostering, samt sikring under transport og lagring.

Treemballasje

Det er internasjonalt anerkjent at treemballasje kan innebære høy plantehelserisiko. Treemballasjen kan være laget av tre med lav kvalitet og kanskje også av tre som er utsatt for skadedyrangrep. Derfor må treemballasje som er i bruk være laget av avbarket tre som er varmebehandlet eller desinfisert, og være merket med et spesifikt merke iht til den internasjonale avtalen ISPM 15 ([se avsnitt 4.3](#)).

Trebaserte bygningsplater

Trebaserte paneler, som finerplater, kryssfiner, sponplater og fiberplater settes sammen med bruk av varme, trykk og lim og produksjonen vil ødelegge eventuelle skogsskadegjørere i treet. Men, være likevel observant på om nyere prosesser som bruker lavere temperaturer, mer miljøvennlig lim eller annet trykk er akseptabelt for å eliminere eventuelle skadegjørere i treet.

4.3.4 Du må vite hvilke skadegjørere du skal se etter.

Du som gjennomfører mottakskontrollen, må ha kunnskap om hvilke karanteneskadegjørere som er relevante for varene dere importerer, og hvordan du kjenner igjen symptomene på disse.

Risikoene knyttet til import av tømmer, trelast, flis, bark og andre treprodukter er ført og fremst knyttet til insekter som legger egg på bark, barkbiller, treveps, vedborende insekter, vedboende nematoder, og visse sopp med spredningsstadier som kan transporteres med treet. Ingen av bakteriene eller fytoplasmaene listet i vedlegg 1 og 2 i plantehelseforskriften er kjent å spres med tre. Det er også liten risiko for spredning av virus eller viruslignende organismer fra tømmer og andre treprodukter til omgivelsene. På de neste sidene ser du noen eksempler på karanteneskadegjørere som kan følge med import av tømmer og andre treprodukter.

Praktbiller

Figur 4. Larvene til praktbiller lager karakteristiske slyngende ganger i veden og de voksne billene lager D-formet utgangshull når de forlater treet. (Foto: D. A. Herms, The Ohio State University (US), EPPO).

Praktbillene kan følge med flis og tømmer, men også med ved til brensel og med trelast saget eller kuttet i lengderetningen (lavere risiko). Treflis består oftest av en blanding av ulike treslag, og det kan være vanskelig å fastslå om store volum av løvtreflis inneholder et bestemt treslag eller ikke. Vær derfor spesielt oppmerksom ved import av løvtreflis fra land der de to glansbillene nedenfor forekommer.

[Amerikansk bjørkepraktbille \(*Agrilus anixus*\)](#) er en svært alvorlig skadegjører på bjørk. Blir den innført til Norge vil den sannsynligvis kunne etablere seg og drepe bjørk over store områder her i landet. De økonomiske og miljømessige konsekvensene kan bli svært store. Tilsvarende er [Asiatisk askepraktbille \(*Agrilus planipennis*\)](#) er en alvorlig skadegjører på ask som vi ikke ønsker introdusert til Norge.

Trebukker (long horn beetels)

Trebukker spres med infisert tre, både rundtømmer, saga tre og med paller og annen treemballasje som ikke er behandlet i overensstemmelse med ISPM-15 standarden. Både larver og pupper kan overleve i treet og flyge ut i omgivelsene som voksne biller. I mottakskontrollen må du være spesielt oppmerksom på biller, larver, larveganger med boremel, sirkelrunde utgangshull i tre og treemballasje importert fra Portugal, Asia og Nord-Amerika.

Figur 5 Voksen eksemplar av *Asiatisk løvtrebukk* og larve av *Asiatisk sitrustrebukk* (foto: M. aspero, EPPO). *Furubukk* med sirkelrundt utgangshull (Foto: NIBIO).

[Asiatisk løvtrebukk](#) (*Anoplophora glabripennis*) og [Asiatisk sitrustrebukk](#) (*Anoplophora chinensis*) er alvorlige skadegjørere som hittil aldri er funnet i Norge. De har et stort vertplanteregister og vil ved introduksjon kunne føre til omfattende ødeleggelse i løvtreskog og grøntmiljø her i landet. I mottakskontrollen kan du se etter levende biller, sirkelrunde utgangshull (10–20 mm) og boremel/ekskrementer. Det kan ta flere år fra eggene blir lagt til de voksne billene kryper ut av treet.

[Monocamus spp.](#) (furubukker) er en viktig vektor for furuvednematode (*Bursaphelenchus xylophilus*). Ikke-europeiske arter av *Monocamus* spp. er regulert som karanteneskadegjører i plantehelseforskriften.

Barkbiller (*Scolytidae*) og snutebiller (*Pissoides sp.*) – ikke Europeiske arter

Barkbiller (*Scolytidae*) er små biller (2-8 mm) som lever i døde eller døende trær. Noen få arter har stor økonomisk betydning fordi de kan gjøre skade på levende trær. Vi er urolige for introduksjon av andre arter av barkbiller enn de som allerede finnes i Norge. I Nord-Amerika er det store angrep av *Dendroctonus ponderosae* («mountain pine beetle») og *D. frontalis* («southern pine beetle») i furu. Disse barkbillene vil trolig også gjøre stor skade i norsk furuskog og påvirke både skogøkonomien, skogøkosystemer og artsmangfoldet dersom de blir introdusert. Det er forbudt å innføre barkbiller (*Scolytidae* spp.) når de følger tre med bark og isolert bark av *Coniferales* (bartrær) med opprinnelse i ikke-europeiske land.

Også for snutebiller (*Pissoides* spp.) har vi tilsvarende regulering av ikke-europeiske arter. Vær derfor oppmerksom både på barkbiller og snutebiller når du importerer tre med bark og isolert bark av *Coniferales* (bartrær) fra land utenom Europa (jf. Plantehelseforskriften vedlegg 2).

Figur 6. Alle barkbiller (*Scolytidae* spp.) og snutebiller (*Pissoides* spp.) som følger med planter, tre og bark med opprinnelse i ikke-europeisk land er omfattet av regulering i plantehelseforskriften. (Foto: G.D.Amman – USDA (US), EPPO).

Sopp

Ved import av tømmer og andre treprodukter vil soppangrep vil være synlig som misfarging eller deformering av bark/tre som følge av at soppen har startet nedbryting av treverket.

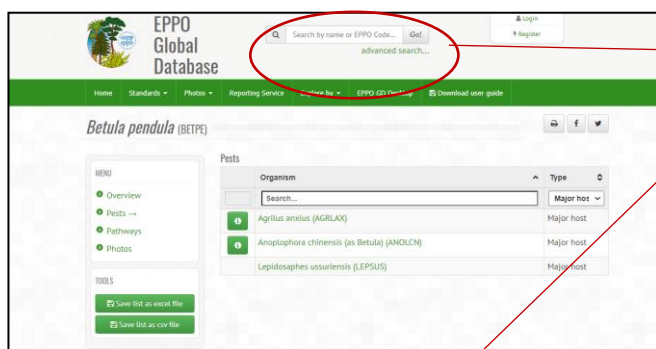
Figur 7 Eksempel på karanteneskadegjørere som kan følge import av tre. (Foto: 1) EPPO, 2) J.N. Gibbs - Forestry Commission (GB), EPPO).

4.4 Hvor kan du lære mer om skadegjørerne?

For å kunne kjenne igjen skadegjørerne og oppdage dem på et tidlig tidspunkt, er det viktige å kjenne til biologien deres. Importøren har ansvar for at den som utfører mottakskontrollen har kompetanse

på de relevante skadegjørerne. Du kan lese mer om skadegjørerne ved å lete dem opp på lenke nedenfor. Det kan også være aktuelt å delta på kurs om mottakskontroll.

- [NIBIOs plantevernleksikon](#)
- [Skogskadepbase - NIBIO](#)
- [EPPOs Global database over planteskadegjørere \(kun på engelsk\)](#)
- [Generell informasjon om planteskadegjørere på Mattilsynet.no](#)
 - [Asiatisk løvtrebukk \(*Anoplophora glabripennis*\)](#)
 - [Asiatisk sitrustrebukk \(*Anoplophora chinensis*\)](#)
 - [Amerikansk bjørkepraktbille \(*Agrilus anxius*\)](#)
 - [Asiatisk askepraktbille \(*Agrilus planipennis*\)](#)
 - [Plakat: Hold disse billene ute av Norge \(kan henges opp på arbeidsplassen\)](#)
- [Hold øye med Monocamustrebukk](#)
- [Insekter i ved](#)
- [Phytosanitary procedures PM 3/87 \(1\) Monitoring and consignment inspection of wood chips, hogwood and bark for quarantine pests.](#) Bilder og informasjon om risiko.
- [NIBIO: Import av tømmer og andre treprodukter som innførselsvei for fremmede insekter, sopp og planter - trendanalyse av importstatistikk \(unit.no\)](#)
- [ISPM 39. International movement of wood \(fao.org\)](#)
- [EPPO Study on wood commodities \(other than round wood, sawn wood and manufactured items\)](#)

Søk etter skadegjørere eller treslag

Figur 8 [EPPO Global Database](#) kan brukes for å skaffe informasjon av aktuelle skadegjørere. Her finner du lenker til bilder, informasjon om hvilke land skadegjøreren opptre i og om den er regulert m.m. Du kan søke både på aktuell skadegjørere eller på vertsplante. Her har vi søkt på bjørk (*Betula*), og får opp aktuelle skadegjørere.

4.5 Hva gjør du om du oppdager karanteneskadegjørere?

Aktuelt regelverk er §§ 6 og 18 i matloven og § 38 i forskrift om plantehelse

Ved mistanke om funn av en karanteneskadegjører skal du straks varsle Mattilsynet. Du skal fryse situasjonen slik at smitte ikke kan spres, og ikke flytte på varene. Det er ikke tillatt å omsette varer med mistanke om karanteneskadegjørere. Det er straffbart å flytte eller omsette varer med mistanke om funn av en alvorlig skadegjører, jf. matloven §28.

Du kan kontakte Mattilsynet ved å ringe 2240 00 00, trykke på «varsle oss» på Mattilsynet.no, eller sende e-post til postmottak@mattilsynet.no

4.6 Du må også se etter skadegjørere som ikke er nevnt i regelverket.

Aktuelt regelverk er § 17 i forskrift om plantehelse.

Tømmer og andre treprodukter som du importerer skal også være praktisk talt fri for andre skadegjørere enn dem som er nevnt i regelverket.

Meld fra til Mattilsynet dersom du finner levende insekter eller fysiske spor.

Mange insekter er ganske like, og det er ikke så enkelt å skille dem fra hverandre.

Meld derfor alltid fra til Mattilsynet når du finner trelevende insekter i en importsending. Ta også kontakt om du er i tvil om skadebilder.

Figur 9. Det er en god regel å melde fra dersom du observerer trelevende insekter i importsendingen.

4.7 Hvor skal den fysiske mottakskontrollen gjennomføres?

Den fysiske kontrollen skal foregå på et sted eller i et lokale, som er egnet til dette. Som oftest bør tømmer og andre treprodukter kontrolleres der varepartiet blir losset første gangen, fordi det er her spredningsfaren er størst for levende insekter som følger med sendingen.

I noen tilfeller (for eksempel med ved import av treemballasje som følger importsendinger), kan det likevel være en fordel å gjennomføre kontrollen der varen skal pakkes ut for å få god nok tilgang for kontrollere treproduktene.

Figur 10. Spredningsfaren for levende insekter er størst der varepartiet blir losset første gang

4.8 Du må ivareta HMS.

Fysisk inspeksjon av tømmer, trelast og flis kan involvere risiko for helse, miljø og sikkerhet. Følg derfor alltid de HMS-regler som er relevante for din virksomhet.

4.9 Du må også kontrollere treemballasjen som følger importsendinger.

Dersom de **importerte varene dine kommer på treemballasje**, skal denne kontrolleres i mottakskontrollen. Du kan lese mer om import av treemballasje [på våre nettsider](#). I henhold til den internasjonale standarden ISPM nr. 15, vil treemballasje som er i bruk eller har vært brukt, ikke falle inn under «sertifikatpliktig tre». Sertifikatplikten vil gjelde dersom du importerer ny treemballasje som ikke er behandlet eller merket i henhold til ISPM nr. 15.

Du må også kontrollere **dunnasjen** siden denne er omfattet av definisjonen på treemballasje. Dunnasjen skal som hovedregel alltid være ISPM15-merket. Men, det er unntak for sendinger av tre (tømmer/trelast) som er fulgt av dunnasje om er laga av tre av samme type og kvalitet, og som innfrir de samme fytosanitære kravene (f.eks. varmebehandling) som treet i resten av sendingen.

Dette må du gjøre hvis ISPM 15-merket mangler på importert treemballasje.

- Ta kontakt med Mattilsynet. Ta også kontakt dersom du finner insekter eller spor av insekter i treemballasjen (larveganger, hull eller spor etter gnaging).
- Sørg for at treemballasjen blir brent så fort som mulig.
- Kontakt din leverandør og informer om hvordan treemballasjen skal være behandlet og merket, slik at neste importsending blir korrekt.

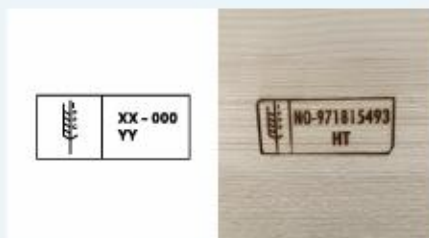
Figur 11: Eksempel på ISPM 15-merket dunnasje.

Sjekk treemballasje ved import – unngå skadedyr

Hvis du importerer varer med kasser, paller, tromler, lastebrett eller annet treverk, må du sjekke at treemballasjen har ISPM 15-merket. Dette merket betyr at treet er behandlet for å hindre spredning av farlige skadedyr, som for eksempel asiatisk løvtrebukk.

Merket skal være synlig, lesbart og permanent merket i treet.

Treemballasje er perfekte gjemmesteder for insekter og andre skadegjørere som ikke hører hjemme i norsk natur og som kan gjøre stor skade.

Mal og eksempel på merking

Asiatisk løvtrebukk. Foto: Eppo

Dette skal du sjekke:

Kasser, paller, tromler, lastebrett og støttmateriale laget av tre

Dette trenger du ikke å sjekke:

- Tre som er
- under 6 mm
 - bearbeidet med lim, varme og trykk (som kryssfiner, OSB-plater og treull)

Insektene vil ikke overleve i disse materialene.

Hvis treemballasjen mangler

ISPM 15-merket:

- Kontakt Mattilsynet. Si også ifra hvis du finner insekter eller spor etter insekter (larveganger, hull, gnagespor).
- Brenn treemballasjen så fort som mulig – men bare etter avtale med Mattilsynet.
- Kontakt din leverandør og informer om hvordan treemballasjen skal være behandlet og merket, slik at neste importsending blir korrekt.

📌 Lurer du på noe?

Mer informasjon om treemballasje finner du på vår temaside www.mattilsynet.no/treemballasje

Du kan også kontakte oss på telefon 22 40 00 00 eller postmottak@mattilsynet.no

Juni 2025

Figur 12 Fakta om treemballasje som følger importerte varer. [Lenke til dokumentet på mattilsynet.no](http://www.mattilsynet.no)

4.10 Kan mottakskontrollen settes bort til noen andre?

Aktuelt regelverk er § 23b i forskrift om plantehelse

Du som importør kan avtale at en annen virksomhet gjennomfører hele eller deler av mottakskontrollen. Dere må ha en skriftlig avtale hvor ansvarforholdet kommer frem, og om mottakskontrolløren skal gjennomføre hele, eller deler av kontrollen.

Virksomheten som skal gjennomføre mottakskontrollen, må

- være registrert som mottakskontrollør hos Mattilsynet
- ha internkontroll, kunnskap om det relevante regelverket og kompetanse
- kunne gjennomføre alle delene av mottakskontrollen, [se kapittel 4](#)

4.11 Hva betyr det at sendingen skal oppbevares samlet?

Aktuelt regelverk er § 23e i forskrift om plantehelse

Varene du mottar i en importsending skal oppbevares samlet, og skal ikke blandes med andre varer, inntil sendingen er frigitt av Mattilsynet. Varene skal stå samlet og på forsvarlig måte, slik at risikoen for spredning av planteskadegjørere er så liten som mulig. Hvordan du gjør dette rent praktisk og hvilke tiltak som er nødvendige må vurderes i hvert enkelt tilfelle, og være en del av internkontrollen.

Figur 13 En importsending skal oppbevares samlet inntil den er frigitt, og må for eksempel ikke blandes med andre varer på lageret.

5 Når mottakskontrollen er gjennomført.

Når du gjennomfører mottakskontrollen registrer du resultatene i Digiplant. Før du kan ta i bruk eller omsette varene, må sendingen være frigitt av Mattilsynet.

5.1 Hvordan melder du inn at mottakskontrollen er gjennomført?

Dette melder du i [Digiplant](#). I DigiPlant finner du også veiledning om hvordan dette gjøres.

5.2 Når kan du ta i bruk eller disponere varen?

Aktuelt regelverk er § 23d i forskrift om plantehelse.

Varene kan ikke tas i bruk før de er frigitt av Mattilsynet. Inntil sendingen er frigitt, skal den være samlet, [slik som beskrevet i 4.7.](#)

5.3 Hvordan ser du om Mattilsynet har frigitt sendingen?

For å se status på importsendingene til din virksomhet, må du logge inn i Digiplant.

5.4 Hva kan være grunnen til at en sending ikke er frigitt av Mattilsynet?

Noen importsendinger blir også kontrollert av Mattilsynet. Mattilsynet vil da vente med å frigi sendingen til tilsynet er gjennomført, for eksempel som en inspeksjon hos deg hvor sendingen er. Det er derfor viktig at varene er tilgjengelig for kontroll og ikke flyttes fra mottaksstedet som er oppgitt i innmeldingen av importsendingen.

Figur 14 Noen importsendinger blir kontrollert av Mattilsynet.

6 Kontakt oss

RING OSS PÅ TELEFON 22 40 00 00.

Sentralbordet vart er åpnet hverdager kl. 9.00 – 11.00 og fra 12.00 - 15.00 (12.00 - 14.30 fra 15. mai til 15. september).

SEND E-POST.

E-post sendes til postmottak@mattilsynet.no. For at vi skal kunne formidle forespørselen din til riktig avdeling, må du minst oppgi navn/virksomhet og postnummer. Skriv eventuelt også saksnummer eller annen referanse i emnefeltet.

BRUK VARSLINGSKNAPPEN

Den finner du øverst på våre nettsider: <https://www.mattilsynet.no/varsle/planter>

» All info om
fugleinfluensa

» Slik reiser du med
kjæledyret ditt

» Skjematenester

7 Vedlegg 1 - tilleggserklæringer tre og bark

Alle særskilte krav som kan være oppfylt på alternative måter (tilleggserklæringer) er nevnt i vedlegg 4A i forskrift om plantehelse og vedlegg i forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum*.

Tabellen nedenfor oppsummerer de tilleggserklæringene i regelverket som er aktuelle ved import av tre og bark. Tabellen er hentet fra vår [veileder om tilleggserklæringer på importsertifikater](#).

I oversiktens høyre kolonne er de aktuelle tilleggserklæringer under hvert krav med alternativer angitt på engelsk på formen:

Meets the requirements of Annex 4A item X (x) of Regulations relating to plants and measures against pests.

Mange land bruker også en likeverdig form:

The consignment complies with the regulation of 1. December 2000 no. 1333, annex IVA item Xx

I tillegg er det akseptabelt at teksten i punktet er gjengitt ordrett på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Det må da komme tydelig frem hvilke krav det gjelder og, når det er alternativer, hvilke alternativer som er oppfylt.

Emne i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere	Vedlegg 4A nr.	Alternativer for tilleggserklæring
Tre av <i>Coniferales</i> (bartrær), medregnet tre som ikke har beholdt sin naturlige runde overflate (unntatt treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk og flis og spon som helt eller delvis kommer fra bartrær) med opprinnelse i ikke-europeiske land unntatt Canada, Kina, Japan, Korea, Mexico, Taiwan og USA.	1.3	Meets the requirements of Annex 4A item 1.3 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 1.3 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests
Tre av <i>Castanea</i> Mill. (ekte kastanje) og <i>Quercus</i> L. (eik), herunder tre som ikke har beholdt sin naturlige runde overflate, med opprinnelse i nordamerikanske land. Treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk omfattes ikke	2	Meets the requirements of Annex 4A item 2 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 2 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 2 (c) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 2 (d) of Regulations relating to plants and measures against pests

<p>Tre av <i>Castanea</i> Mill. (ekte kastanje), unntatt treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk.</p>	<p>3</p>	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 3 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 3 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests</p>
<p>Tre i form av flis og spon, som helt eller delvis kommer fra - <i>Castanea</i> Mill. (ekte kastanje), <i>Populus</i> L. (poppel) og <i>Quercus</i> L. (eik), med opprinnelse i ikke-europeiske land, eller - <i>Coniferales</i> (bartrær) med opprinnelse i ikke-europeiske land unntatt Canada, Kina, Japan, Korea, Taiwan og USA</p>	<p>5</p>	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 5 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 5 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 5 (c) of Regulations relating to plants and measures against pests</p>
<p>Tre, medregnet tre som ikke har bevart sin naturlige runde overflate, av <i>Fraxinus</i> L. (ask) unntatt tre i form av - flis, spon og treavfall som helt eller delvis stammer fra <i>Fraxinus</i> L. (ask) og - treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk, med unntak av støttemateriale i sendinger av tre, bestående av tre av samme type og kvalitet som treet av <i>Fraxinus</i> L. (ask) i sendingen, og som oppfyller de samme kravene som treet i sendingen med opprinnelse i Canada, Japan, Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Mongolia, Russland, Taiwan og USA.</p>	<p>39</p>	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 1(b i) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 1 (b ii) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 1 (b iii) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 2 of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 3 of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 39 alternative 4 of Regulations relating to plants and measures against pests. In addition: If alternative 1 is chosen, the name of the area from where the wood originate shall be mentioned on the phytosanitary certificate under the rubric "additional declarations" If alternative 4 is chosen, the statement "In accordance with the requirements of regulations relating to plants and measures against pests Annex 4A, No. 39, Alternative 4." and the bundle number(s) and the name of the approved facility(ies) in USA or Canada shall be included under the heading "Additional declaration" on the phytosanitary certificate</p>

<p>Tre i form av flis, spon og treavfall som helt eller delvis stammer fra <i>Fraxinus L.</i> (ask)</p> <p>med opprinnelse i Canada, Japan, Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Mongolia, Russland, Taiwan og USA.</p>	40	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 40 (b i) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 40 (b ii) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 40 (b iii) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>In addition the name of the area from where the wood originates shall be mentioned on the phytosanitary certificate under the rubric “additional declarations”</p>
<p>Isolert bark av <i>Fraxinus L.</i> (ask)</p> <p>med opprinnelse i Canada, Japan, Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Mongolia, Russland, Taiwan og USA.</p>	41	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 41 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 40 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests</p>
<p>Tre, medregnet tre som ikke har bevart sin naturlige runde overflate, av <i>Betula L.</i> (bjørk) unntatt tre i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - flis, spon og treavfall som helt eller delvis stammer fra <i>Betula L.</i> (bjørk) og - treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk, med unntak av støttemateriale i sendinger av tre, bestående av tre av samme type og kvalitet som treet av <i>Betula L.</i> (bjørk) i sendingen, og som oppfyller de samme kravene som treet i sendingen <p>med opprinnelse i Canada og USA</p>	43	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 43 (a) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>eller</p> <p>Meets the requirements of Annex 4A item 43 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests</p>
<p>Tre, medregnet tre som ikke har bevart sin naturlige runde overflate, av <i>Acer L.</i> (lønn), <i>Aesculus L.</i> (hestekastanje), <i>Albizia Durazz</i>, <i>Alnus Mill.</i> (or), <i>Betula L.</i> (bjørk), <i>Carpinus L.</i> (agnbøk), <i>Cercidiphyllum Siebold et Zucc.</i> (hjertetre), <i>Corylus L.</i> (hassel), <i>Elaeagnus L.</i>, <i>Fagus L.</i> (bøk), <i>Fraxinus L.</i> (ask), <i>Koelreuteria Laxm.</i>, <i>Morus L.</i>, <i>Platanus L.</i> (platan), <i>Populus L.</i> (pære), <i>Salix L.</i> (pil), <i>Tilia L.</i> (lind) og <i>Ulmus L.</i> (alm)</p> <p>unntatt tre i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - flis, spon og treavfall som helt eller delvis stammer fra disse treslagene <p>og</p>	46	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 46 (1) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>eller</p> <p>Meets the requirements of Annex 4A item 46 (2) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>Meets the requirements of Annex 4A item 46 (3) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>eller</p>

<p>- treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk, med unntak av støttemateriale i sendinger av tre, bestående av tre av samme type og kvalitet som treet i sendingen, og som oppfyller de samme kravene</p> <p>med opprinnelse i Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea og USA</p>		<p>Meets the requirements of Annex 4A item 46 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>In addition the name of the area from where the wood originates shall be mentioned on the phytosanitary certificate under the rubric “additional declarations”</p>
<p>Tre i form av flis, spon og treavfall av <i>Acer</i> L. (lønn), <i>Aesculus</i> L. (hestekastanje), <i>Albizia</i> Durazz, <i>Alnus</i> Mill. (or), <i>Betula</i> L. (bjørk), <i>Carpinus</i> L. (agnbøk), <i>Cercidiphyllum</i> Siebold et Zucc. (hjertetre), <i>Corylus</i> L. (hassel), <i>Elaeagnus</i> L., <i>Fagus</i> L. (bøk), <i>Fraxinus</i> L. (ask), <i>Koelreuteria</i> Laxm, <i>Morus</i> L., <i>Platanus</i> L. (platan), <i>Populus</i> L. (pære), <i>Salix</i> L. (pil), <i>Tilia</i> L. (lind) og <i>Ulmus</i> L. (alm)</p> <p>med opprinnelse i Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea og USA</p>	47	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 47 (1) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 47 (2) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 47 (3) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 47 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 47 (c) of Regulations relating to plants and measures against pests</p>
<p>Tre, medregnet tre som ikke har bevart sin naturlige runde overflate, av <i>Acer</i> L. (lønn), <i>Aesculus</i> L. (hestekastanje), <i>Alnus</i> Mill. (or), <i>Betula</i> L. (bjørk), <i>Carpinus</i> L. (agnbøk), <i>Castanea</i> Mill. (ekte kastanje), <i>Casuarina</i> L., <i>Citrus</i> L., <i>Cornus</i> L. (kornell), <i>Corylus</i> L. (hassel), <i>Cotoneaster</i> Medik. (mispel), <i>Crataegus</i> L. (hagtorn), <i>Cryptomeria</i> D. Don., <i>Fagus</i> L. (bøk), <i>Ficus</i> L., <i>Hibiscus</i> L., <i>Juglans</i> L. (valnøtt), <i>Lagerstroemia</i> L., <i>Litchi</i> Sonn., <i>Malus</i> Mill. (eple), <i>Mallotus</i> Lour., <i>Melia</i> L., <i>Morus</i> L., <i>Platanus</i> L. (platan), <i>Populus</i> L. (poppe), <i>Prunus</i> L. (prunus), <i>Pyrus</i> L. (pære), <i>Rosa</i> L. (rose), <i>Salix</i> L. (pil), <i>Ulmus</i> L. (alm), <i>Vaccinium</i> L. og <i>Zanthoxylum</i> L.</p> <p>unntatt tre i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - flis, spon og treavfall som helt eller delvis stammer fra disse treslagene og - treemballasje i henhold til ISPM 15 som er i bruk eller har vært i bruk, med unntak av støttemateriale i sendinger av tre, bestående av tre av samme type og kvalitet som treet i sendingen, og som oppfyller de samme kravene 	48	<p>Meets the requirements of Annex 4A item 48 (1) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 48 (2) of Regulations relating to plants and measures against pests Meets the requirements of Annex 4A item 48 (3) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 48 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests</p> <p>In addition the name of the area from where the wood originates shall be mentioned on the phytosanitary certificate under the rubric “additional declarations”</p>

med opprinnelse i Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Filippinene, Indonesia, Italia, Japan, Malaysia, Myanmar, Taiwan, Vietnam		
Tre i form av flis, spon og treavfall av <i>Acer</i> L. (lønn), <i>Aesculus</i> L. (hestekastanje), <i>Alnus</i> Mill. (or), <i>Betula</i> L. (bjørk), <i>Carpinus</i> L. (agnbøk), <i>Castanea</i> Mill. (ekte kastanje), <i>Casuarina</i> L., <i>Citrus</i> L., <i>Cornus</i> L. (kornell), <i>Corylus</i> L. (hassel), <i>Cotoneaster</i> Medik. (mispel), <i>Crataegus</i> L. (hagtorn), <i>Cryptomeria</i> D. Don., <i>Fagus</i> L. (bøk), <i>Ficus</i> L., <i>Hibiscus</i> L., <i>Juglans</i> L. (valnøtt), <i>Lagerstroemia</i> L., <i>Litchi</i> Sonn., <i>Malus</i> Mill. (eple), <i>Mallotus</i> Lour., <i>Melia</i> L., <i>Morus</i> L., <i>Platanus</i> L. (platan), <i>Populus</i> L. (poppel), <i>Prunus</i> L. (prunus), <i>Pyrus</i> L. (pære), <i>Rosa</i> L. (rose), <i>Salix</i> L. (pil), <i>Ulmus</i> L. (alm), <i>Vaccinium</i> L. og <i>Zanthoxylum</i> L. med opprinnelse i Kina, Den demokratiske folkerepublikk Korea, Republikken Korea, Filippinene, Indonesia, Italia, Japan, Malaysia, Myanmar, Taiwan, Vietnam	49	Meets the requirements of Annex 4A item 49 (1) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 49 (2) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 49 (3) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 49 (b) of Regulations relating to plants and measures against pests eller Meets the requirements of Annex 4A item 49 (c) of Regulations relating to plants and measures against pests In addition the name of the area from where the wood originates shall be mentioned on the phytosanitary certificate under the rubric “additional declarations”
Emne i forskrift om tiltak mot <i>Phytophthora ramorum</i>	Vedlegg 4	Alternativer for tilleggserklæring
Tre av <i>Acer macrophyllum</i> Pursh., <i>Aesculus californica</i> Nutt., <i>Lithocarpus densiflorus</i> (H & A), <i>Quercus</i> L. og <i>Taxus brevifolia</i> Nutt, med opprinnelse i USA		Meets the requirements of Annex 4 a) of Regulations 17 March 2003 no. 341 on measures against <i>Phytophthora ramorum</i> (Werres <i>et al.</i> , 2001 eller Meets the requirements of Annex 4 b) of Regulations 17 March 2003 no. 341 on measures against <i>Phytophthora ramorum</i> (Werres <i>et al.</i> , 2001 eller Meets the requirements of Annex 4 c) of Regulations 17 March 2003 no. 341 on measures against <i>Phytophthora ramorum</i> (Werres <i>et al.</i> , 2001